

Løn- og ansættelsesvilkår for elever

Løn- og ansættelsesforhold for social- og sundhedsassistentelever og social- og sundhedshjælperelever er fastsat i overenskomst mellem KL og FOA. Elevforhold er reguleret i erhvervsuddannelsesloven og de faglige overenskomster.

Elevlønnsens størrelse er forskellig for de to uddannelser. Elevlønnen under social- og sundhedsassistent-uddannelsen er som udgangspunkt højere end elevlønnen under social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Elevlønnen vil desuden afhænge af elevens alder og forudgående erfaring ved indgåelse af uddannelsesaftalen.

Hvis en elev ansættes på vokselevvilkår, vil elevlønnen være højere. Vokselevvilkår gælder for elever over 25 år på tidspunktet for indgåelse af uddannelsesaftalen.

I dette faktaark fremgår en række beregningseksempler, som illustrerer de kommunale overenskomstmæssige lønudgifter til forskellige elevtyper og uddannelser. Eksemplerne viser kun overenskomstmæssige lønudgifter for så vidt angår satserne i overenskomsten. De dækker derfor ikke de fulde kommunale udgifter. Der er blandt andet ikke medtaget særlig feriegodtgørelse, ATP, administration mv.

I denne folder findes information om:

- Elevløn
- Vokselevløn
- SU
- Voksenlærlingeordningen
- AUB
- Muligheder for ledige på dagpenge og kontant- og uddannelseshjælp
- Initiativer i aftale om opkvalificering.

Overenskomst

Overenskomsten for elever aftales mellem KL og FOA. Den fastsætter blandt andet løn, arbejdstid, regler for fravær, børns sygedage, ferieregler mv. Se den aktuelle overenskomst for social- og sundhedspersonale på KL's hjemmeside www.kl.dk.

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB)

Kommunerne kan få refusion for lønudgifter, der vedrører perioder, hvor eleverne er på skoleophold. En relativt stor del af elevlønnen under skoleperioder kan dermed blive refunderet fra AUB.

Refusionssatserne fastsættes en gang årligt. Satserne tager højde for, hvor længe eleven har været i gang med uddannelsen.

AUB's refusionssatser er gennemsnitlige refusions-satser på tværs af overenskomster i Danmark. Satserne vedtages hvert år på finansloven.

Maksimale refusionsatser for 2020

Lønrefusion per skoleuge:

▪ Førsteårselever	2.800 kr. per uge
▪ Andetårselever	3.090 kr. per uge
▪ Tredjeårselever	3.530 kr. per uge
▪ Fjerdeårselever	4.110 kr. per uge
▪ Vokselev	5.240 kr. per uge

Elever under 25 år

Elevløn

Eleverne ansættes som lønmodtagere og modtager elevløn i al den tid, som uddannelsesaftalen varer. Uanset uddannelsesaftaletypen gælder det, at elevlønnens størrelse reguleres af branchens – og eventuelt lokalt gældende – overenskomster.

Per 1. januar 2020 er lønnen for elever ansat på social- og sundhedsområdet i kommunerne:

Social- og sundhedshjælperelever	
Løn/måned, alle	15.059 kr.
Social- og sundhedsassistentelever	
Løn/måned, første år	16.593 kr.
Løn/måned, andet år	17.474 kr.

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL).

Note: Elevløningerne er genstand for løbende regulering i overenskomstperioden 2018-2021.

SU

Elever, der ikke har en uddannelsesaftale, der omfatter grundforløbet, har mulighed for at søge SU. SU-satserne i 2020 er for udeboende elever på erhvervsuddannelserne mellem 4.005 kr. og 6.243 kr. før skat, afhængigt af forældrenes indkomst for elever mellem 18 og 19 år. For udeboende, der er 20 år eller derover, er satsen 6.243 kr. per måned før skat.

SU.dk

Det er muligt at læse mere om SU til ungdomsuddannelser på hjemmesiden [su.dk](https://www.su.dk).

Løn under grundforløb

Det er muligt at indgå en uddannelsesaftale med en elev, der omfatter både grundforløbet og hovedforløbet. Dermed kan eleven modtage elevløn under hele uddannelsen. Dette kan for eksempel være en mulighed for at rekruttere en elev, der allerede har været på arbejdsmarkedet i nogle år. Overenskomsten på området regulerer elevernes lønniveau. Derudover har arbejdsgiveren dog mulighed for at tilpasse lønnen på baggrund af kompetencer og erfaringer.

Kommunerne kan som arbejdsgiver få refusion for lønudgifter, der vedrører perioder, hvor eleverne er på skoleophold. En relativt stor del af elevlønnen under skoleperioder kan dermed blive refunderet fra Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB). Refusionssatserne afhænger af den ugeløn, som eleven modtager. I 2020 er den maksimale refusionssats eksempelvis 2.800 kr. per uge for førsteårselever og 4.110 kr. per uge for fjerdeårselever.

Nedenfor er der opstillet to regneeksempler, der illustrerer, hvordan det vil påvirke de overenskomstmæssige lønudgifter at indgå uddannelsesaftaler, der omfatter henholdsvis hovedforløbet eller grundforløb 2 og hovedforløbet. I eksemplerne tages der udgangspunkt i social- og sundhedsassistentuddannelsen.

Eksempel 1. Kommunale overenskomstmæssige lønudgifter til en social- og sundhedsassistentelev, der er på SU under grundforløb 2 og elevløn under hovedforløbet

Regneeksempel #1. Elev under 25 år på social- og sundhedsassistentuddannelsen, der indgår uddannelsesaftale, som omfatter hovedforløbet

- 19 år
- Eleven modtager SU under grundforløb 2 (20 skoleuger)
- Eleven er ansat på en almindelig uddannelsesaftale i en kommune i hele hovedforløbets varighed på 2 år, 9 måneder og 3 uger og får dermed overenskomstmæssig løn, der stiger efter første år på uddannelsen
- Kommunen modtager refusion for en del af lønudgifterne via AUB i de 48 uger, som eleven er på skole i løbet af hovedforløbet.

Grundforløb SU i 20 skoleuger	Udgifter afholdes af staten				
Hovedforløb					
Elevløn (2 år, 9 måneder og 3 uger)					
Løn, første år	13.123	kr.	x	12 måneder	= 157.800 kr.
Løn, andet år	14.996	kr.	x	12 måneder	= 179.829 kr.
Løn, tredje år	14.996	kr.	x	9 måneder og 3 uger	= 144.848 kr.
Elevløn i alt					= 482.477 kr.
AUB-lønrefusion					
Skoleperioder i hovedforløb (48 skoleuger)					
Sats, første år	-2.800	kr.	x	ca. 17 uger	= -48.400 kr.
Sats, andet år	-3.090	kr.	x	ca. 19 uger	= -59.151 kr.
Sats, tredje år	-3.463	kr.	x	ca. 15 uger	= -50.253 kr.
AUB-tilskud i alt					= -157.805 kr.
Total					= 324.672 kr.

Kilde: Beregninger på baggrund af KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor) og Virks satser for lønrefusion.

Note: Ovenstående eksempel viser kun lønudgifter for så vidt angår satserne i overenskomsten. Det dækker derfor ikke de fulde kommunale udgifter. Der er blandt andet ikke medtaget særlig feriegodtgørelse, ATP, administration mv. Tredje år når elevens løn ikke op på maksimalsatsen for AUB på 3.530 kr., hvorfor satsen svarer til elevens ugeløn på 3.463 kr. Eksemplet er beregnet ud fra konkrete datoer i en forløbsplan fra SOSU H. Elevtypen i denne forløbsplan er EUD: EU9 = < 25 år og startet på erhvervsuddannelse direkte fra grundskolen eller EU9+ = < 25 år og startet på en erhvervsuddannelse 1 år eller senere efter grundskolen.

Eksempel 2. Kommunale overenskomstmæssige lønudgifter til en social- og sundhedsassistentelev, der får elevløn under grundforløb 2 og hovedforløbet

Regneeksempel #2. Elev under 25 år på social- og sundhedsassistentuddannelsen, der indgår uddannelsesaftale, som omfatter grundforløb 2 og hovedforløbet

- 23 år
- Eleven ansættes inden påbegyndelse af grundforløb 2
- Eleven er dermed ansat på en almindelig uddannelsesaftale i en kommune i hele varigheden af grundforløb 2 på 20 uger og hele hovedforløbets varighed på 2 år, 9 måneder og 3 uger og får dermed overenskomst-mæssig løn i hele perioden. Lønnen stiger efter første år på uddannelsen
- Kommunen modtager refusion for en del af lønudgifterne via AUB i de 20 uger, eleven er på grundforløb, og i de 48 uger, eleven er på skole i løbet af hovedforløbet.

Grundforløb

Elevløn (20 skoleuger)

Løn, første år	13.123	kr.	x	ca. 5 måneder	=	68.121	kr.
Elevløn i alt, grundforløb					=	68.121	kr.

Hovedforløb

Elevløn (2 år, 9 måneder og 3 uger)

Løn, første år	13.123	kr.	x	ca. 7 måneder	=	88.385	kr.
Løn, andet år	14.996	kr.	x	12 måneder	=	179.829	kr.
Løn, tredje år	14.996	kr.	x	12 måneder	=	179.829	kr.
Løn, fjerde år	14.996	kr.	x	ca. 3 måneder	=	44.341	kr.
Elevløn i alt, hovedforløb					=	492.384	kr.

AUB-lønrefusion

Grundforløb (20 skoleuger)

Sats, første år	-2.800	kr.	x	ca. 23 uger	=	-63.200	kr.
-----------------	--------	-----	---	-------------	---	---------	-----

Skoleperioder i hovedforløb (48 skoleuger)

Sats, første år	-2.800	kr.	x	ca. 6 uger	=	-17.600	kr.
Sats, andet år	-3.090	kr.	x	ca. 19 uger	=	-57.386	kr.
Sats, tredje år	-3.463	kr.	x	ca. 15 uger	=	-52.224	kr.
Sats, fjerde år	-3.463	kr.	x	ca. 11 uger	=	-37.936	kr.
AUB-tilskud i alt					=	-228.346	kr.

Total

= 332.159 kr.

Kilde: Beregninger på baggrund af KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor) og Virks satser for lønrefusion.

Note: Ovenstående eksempel viser kun lønudgifter for så vidt angår satserne i overenskomsten samt AUB-refusioner. Det dækker derfor ikke de fulde kommunale udgifter. Der er blandt andet ikke medtaget særlig feriegodtgørelse, ATP, administration mv. Tredje og fjerde år når elevens løn ikke op på maksimalsatsen for AUB på henholdsvis 3.530 kr. og 4.110 kr., hvorfor satsen svarer til elevens ugeløn på 3.463 kr. Eksemplet er beregnet ud fra konkrete datoer i en forløbsplan fra SOSU H. Elevtypen i denne forløbsplan er EUD: EU9 = < 25 år og startet på erhvervsuddannelse direkte fra grundskolen eller EU9+ = < 25 år og startet på en erhvervsuddannelse 1 år eller senere efter grundskolen.

Elever over 25 år

Elever over 25 år har som udgangspunkt samme vilkår som beskrevet for elever under 25 år ovenfor. I en del tilfælde er det dog muligt enten at få voksenelevløøn eller voksenlærlingeløn.

Uddannelsen for en voksenelev starter altid med, at skolen foretager en realkompetencevurdering. Herefter udarbejdes en personlig uddannelsesplan for hele uddannelsesforløbet, som passer til eleven. Uddannelsesaftalen tilpasses, hvis det er nødvendigt.

En ansøgers tidligere erhvervede kompetencer og erfaringer fra tidligere job og/eller uddannelse kan betyde, at der sker en såkaldt godskrivning, hvor længden på uddannelsen afkortes svarende til de allerede opnåede kompetencer.

Voksenelevløøn

Der er mulighed for at få voksenelevløøn, hvis eleven er mindst 25 år, når vedkommende underskriver uddannelsesaftalen, og opfylder følgende krav:

- Eleven skal have mindst et års relevant erhvervs erfaring indenfor de seneste fire år. Det kan være som ufaglært hjemmehjælper, handicaphjælper, plejehjemsmedhjælper eller lignende.
- Eleven skal have arbejdet mindst 24 timer per uge i gennemsnit, for at det tæller som et år (arbejde på mellem otte og 24 timer i gennemsnit om ugen tæller som 50 procent af tiden).

Per 1. januar 2020 er lønnen for voksenelever ansat på social- og sundhedsområdet i kommunerne:

Social- og sundhedssektoren Voksenelever

Løntrin 11 + tillæg

Løntrin 11 (gruppe 0)

Løn/måned
Tillæg/måned

20.415,08 kr.
132,3 kr.

Kilde: KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor).

Note: Voksenelevløønningerne er genstand for løbende regulering i overenskomstperioden 2018-2021.

Lønnen kan variere afhængigt af elevens løngruppe, som afhænger af, hvilken kommune eleven er ansat i.

euv25.dk (Mine Realkompetencer)

På www.euv25.dk ligger værktøjet Mine Realkompetencer, som kan bruges til elever, der er 25 år eller ældre og overvejer en erhvervsuddannelse for voksne (euv). Værktøjet kan give et bud på, om eleven kan få afkortet den uddannelse, vedkommende gerne vil i gang med.

Tre definitioner af voksne

I forhold til social- og sundhedsuddannelserne er det væsentligt at skelne mellem tre typer af begrebet "voksen":

1. Voksne i henhold til EUD-loven (elever over 25 år)
2. Voksne i henhold til overenskomsten, som kan få voksenelevløøn (elever over 25 år med relevant erhvervs erfaring)
3. Voksne i målgruppen for voksenlærlingeordningen (se næste afsnit).

Løn under grundforløb

Det er muligt at indgå en uddannelsesaftale med en vokselev, som omfatter både grundforløbet og hovedforløbet. Dermed kan vokseleven modtage vokselevløn under hele uddannelsen. Det kan for eksempel være en mulighed for at rekruttere en elev, der allerede har været på arbejdsmarkedet i nogle år. Overenskomsten på området regulerer vokselevlønneniveau. Derudover har arbejdsgiveren dog mulighed for at tilpasse lønnen på baggrund af kompetencer og erfaringer.

Kommunerne kan som arbejdsgiver få refusion for lønudgifter, der vedrører perioder, hvor eleverne er på skoleophold. En relativt stor del af elevlønnen under skoleperioder kan dermed blive refunderet fra AUB. Refusionssatserne afhænger af den ugeløn, som eleven modtager. I 2020 er den maksimale refusionssats 5.240 kr. per uge for vokselever.

Nedenfor er der opstillet to regneeksempler på, hvordan det vil påvirke de kommunale udgifter at indgå uddannelsesaftaler med en vokselev, der omfatter henholdsvis hovedforløbet eller grundforløbet og hovedforløbet. I eksemplerne tages der udgangspunkt i social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Eksempel 3. Kommunale overenskomstmæssige lønudgifter til en voksen social- og sundhedshjælperelev, der er på SU under grundforløb 2

Regneeksempel #3. Vokselev over 25 år på social- og sundhedshjælperuddannelsen

- 29 år
- Eleven har arbejdet på et plejecenter 25 timer om ugen i et år
- Eleven har arbejdet ufaglært som portør på en psykiatrisk afdeling ti timer om ugen i et halvt år
- Eleven er ansat til vokselevløn på social- og sundhedshjælperuddannelsen. Uddannelsesaftalen er først indgået efter bestået grundforløb
- Eleven vil på grund af sin tidligere erhvervs erfaring kunne få godskrevet noget af sin uddannelse (men i eksemplet nedenfor tages der udgangspunkt i en fuld uddannelse, inklusive 20 uger på SU under grundforløbets anden del).

Grundforløb SU i 20 skoleuger

Udgifter afholdes af staten

Hovedforløb

Vokselevløn på hovedforløbet (14 måneder)

Løn, første år	20.547	kr.	x	ca. 12 måneder	=	247.075	kr.
Løn, andet år	20.547	kr.	x	ca. 2 måneder	=	39.829	kr.
Elevløn i alt, hovedforløb					=	286.904	kr.

AUB-lønrefusion

Skoleperioder i hovedforløb (17 skoleuger)

Sats, første år	-4.745	kr.	x	ca. 14 uger	=	-65.482	kr.
Sats, andet år	-4.745	kr.	x	ca. 4 uger	=	-17.552	kr.
AUB-tilskud i alt					=	-83.033	kr.

Total

= **203.871** kr.

Kilde: Beregninger på baggrund af KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor) og Virks satser for lønrefusion.

Note: Ovenstående eksempel viser kun lønudgifter for så vidt angår satserne i overenskomsten samt AUB-refusioner. Det dækker derfor ikke de fulde kommunale udgifter. Der er blandt andet ikke medtaget særlig feriegodtgørelse, ATP, administration mv. Elevens løn ikke op på maksimalsatsen for AUB for vokselever på 5.240 kr., hvorfor satsen svarer til elevens ugeløn på 4.745 kr. Eksemplet er beregnet ud fra konkrete datoer i en forløbsplan fra SOSU H. Elevtypen i denne forløbsplan er euv2: > 25 år og kompetencegivende uddannelse eller relevant erhvervs erfaring (som de er godskrevet for). Eksemplet ovenfor tager dog udgangspunkt i en fuld uddannelse, inklusive 20 uger på SU under grundforløbets anden del.

Eksempel 4. Kommunale overenskomstmæssige lønudgifter til en voksen social- og sundhedshjælperlev, der får elevløn under grundforløb 2

Regneeksempel #4. Voksenelev over 25 år på social- og sundhedshjælperuddannelsen

- 45 år
- Eleven er ansat til voksenelevløn på hjælperuddannelsen. Uddannelsesaftalen er indgået inden bestået grundforløb
- I eksemplet nedenfor tages udgangspunkt i en fuld uddannelse, inklusive 20 uger med voksenelevløn under grundforløbet.

Grundforløb

Elevløn (20 skoleuger)

Løn, første år 20.547 kr. x ca. 5 måneder = 106.661 kr.

Elevløn i alt, grundforløb = 106.661 kr.

Hovedforløb

Voksenelevløn på hovedforløbet (14 måneder)

Løn, første år 20.547 kr. x ca. 12 måneder = 247.075 kr.

Løn, andet år 20.547 kr. x ca. 2 måneder = 39.829 kr.

Elevløn i alt, hovedforløb = 286.904 kr.

AUB-lønrefusion

Grundforløb (20 skoleuger)

Sats, første år -4.745 kr. x ca. 23 uger = -106.661 kr.

Skoleperioder i hovedforløb (17 skoleuger)

Sats, første år -4.745 kr. x ca. 14 uger = -65.482 kr.

Sats, andet år -4.745 kr. x ca. 4 uger = -17.552 kr.

AUB-tilskud i alt = -83.033 kr.

Total

= 203.871 kr.

Kilde: Beregninger på baggrund af KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor) og Virks satser for lønrefusion i forbindelse med AUB.

Note: Ovenstående eksempel viser kun lønudgifter for så vidt angår satserne i overenskomsten samt AUB-refusioner. Det dækker derfor ikke de fulde kommunale udgifter. Der er blandt andet ikke medtaget særlig feriegodtgørelse, ATP, administration mv. Elevens løn når ikke op på maksimalsatsen for AUB for voksenelever på 5.240 kr., hvorfor satsen svarer til elevens ugeløn på 4.745 kr. Eksemplet er beregnet ud fra konkrete datoer i en forløbsplan fra SOSU H. Elevtypen i denne forløbsplan er euv3: >25 år og ingen kompetencegivende uddannelse eller relevant erhvervs erfaring. Eleven følger et ordinært EUD-forløb, men kan afkortes ved godskrivning grundfag.

Tilskud til arbejdsgivere

Der eksisterer en række statslige ordninger, som sigter efter at få flere til at tage en erhvervsuddannelse, herunder som social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent.

Voksenlærlingeordningen

Jobcentrene kan efter nærmere bestemmelser give tilskud til arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med voksne, der er fyldt 25 år. Tilskuddet gives til arbejdsgiveren, når betingelserne er opfyldt, i de perioder, hvor eleven er i praktik hos arbejdsgiveren.

Arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med voksne i henhold til lov om erhvervsuddannelser eller lov om maritime uddannelser, har efter reglerne i kapitel 23 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats ret til tilskud til den løn, som de betaler eleven i praktikperioden.

Der kan ikke gives tilskud til arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftaler med elever indenfor social- og sundhedsuddannelserne, som har ret til voksenelevløn efter gældende faglige overenskomster og aftaler. Hvis en elev ikke har ret til voksenelevløn ifølge de gældende faglige aftaler og overenskomster, men arbejdsgiveren alligevel vælger at aflønne eleven med voksenelevløn, vil der kunne gives voksenlærningetilskud til uddannelser indenfor social- og sundhedsområdet.

For at få tilskud skal uddannelsesaftalen indgås med en voksenlærling, der ved uddannelsesaftalens påbegyndelse er fyldt 25 år, og som ved påbegyndelsen af det aktuelle uddannelsesforløb, der indgås uddannelsesaftale om, er omfattet af en målgruppe i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og desuden opfylder minimum ét af nedenstående krav:

Kommunerne kan som arbejdsgiver søge tilskud, hvis de ansætter en voksenlærling, og har som arbejdsgiver et retskrav på tilskuddet, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Udbetaling af tilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kræver, at arbejdsgiver ansætter voksenlærningen og udbetaler voksenløn i praktikperioden. Der kan derfor ikke gives tilskud efter voksenlærlingeordningen, når voksenlærningen er på skoleophold. I de perioder, hvor eleven er på skoleophold, kan arbejdsgiveren i stedet søge om lønrefusion efter reglerne i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

Målgrupper i voksenlærlingeordningen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats:

En elev opfylder kravene for voksenlærlingeordningen, hvis vedkommende er omfattet af en målgruppe i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og desuden opfylder minimum ét af nedenstående krav for voksenlærlingeordningen:

- Eleven er fyldt 25 år ved uddannelsesaftalens påbegyndelse
- Eleven er ledig ufaglært eller ledig faglært med forældet uddannelse
- Eleven er ledig og faglært med seks måneders forudgående ledighed
- Eleven er i beskæftigelse og er ufaglært (i disse tilfælde skal uddannelsen dog stå på en positivliste. Såvel social- og sundhedshjælper som social- og sundhedsassistent fremgår af positivlisten over uddannelser indenfor områder, hvor der er behov for arbejdskraft som minimum frem til 30. juni 2020. Listen udarbejdes af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og kan ses på deres hjemmeside star.dk).

Ordningen omfatter ikke elever på social- og sundhedsuddannelser, der har en overenskomstmæssig ret til voksenelevløn efter gældende faglige overenskomster og aftaler. Eleven er heller ikke omfattet, hvis vedkommende kommer fra ledighed og indenfor de seneste seks måneder forud for uddannelsen, har været ordinært ansat på arbejdspladsen, medmindre personen samtidig har modtaget offentlige forsørgelsesydelse eller har været i ansættelse med løntilskud (efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v. eller § 23 c i integrationsloven).

Tilskudsoversigt

Uddannelsesbaggrund	Ledighedslængde	Positivliste	Tilskud og tilskudsperiode
Ledig ufaglært	Fra første dag	Nej	45 kr. i timen under praktik i hele uddannelsen
Ledig faglært med forældet uddannelse	Fra første dag	Nej	45 kr. i timen under praktik i hele uddannelsen
Ledig faglært	Seks måneder	Nej	45 kr. i timen under praktik i hele uddannelsen
Ufaglært fra beskæftigelse		Ja	30 kr. i timen under praktik i de første to uddannelsesår
Faglært fra beskæftigelse			Ingen tilskud

Kilde: Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, § 155-159.

Det er en betingelse for tilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at eleven under de praktikophold, som uddannelsesaftalen omfatter, er sikret en overenskomstfastsat løn, der mindst svarer til den laveste løn, som en ikkefaglært lønmodtager indenfor det pågældende område er berettiget til.

Eksemplet nedenfor viser, hvad det koster en kommunal arbejdsplads at ansætte en elev på hovedforløbet via voksenlærlingeordningen, når eleven vil uddanne sig til social- og sundhedsassistent.

Eksempel 5. Kommunale overenskomstmæssige lønudgifter til voksenlærlingelev på hovedforløbet på social- og sundhedsassistentuddannelsen

Regneeksempel #4. Voksenelev over 25 år på social- og sundhedshjælperuddannelsen

- 45 år
- Voksenlærlingen har en uddannelse som maskinmester, men har arbejdet som buschauffør det meste af sit arbejdsliv
- Voksenlærlingen har været ledig i halvandet år på dagpenge og risikerer at falde ud af dagpengesystemet om et halvt år
- Voksenlærlingen vil gerne skifte spor for at komme til at arbejde med mennesker
- Voksenlærlingen bliver ansat som voksenlærling på social- og sundhedsassistentuddannelsen i en kommune, som ligger i løngruppe 0
- Voksenlærlingen får som voksenlærling mindstelønnen, som en ikkefaglært lønmodtager er berettiget til, indenfor det pågældende område (grundløn: løntrin 11 + tillæg på 1.587,55 kr. per år)
- Arbejdsgiveren får refusion fra AUB i de uger, voksenlærlingen er på skole
- Arbejdsgiveren får 45 kr. i tilskud per arbejdstime fra voksenlærlingeordningen, når eleven er i praktik (ca. 40 uger x 37 timer), fordi eleven er i den målgruppe, der indbefatter faglærte med mere end seks måneders forudgående ledighed og med forældet uddannelse
- I eksemplet nedenfor tages der udgangspunkt i et hovedforløb af fuld varighed.

Hovedforløb

Voksenelevløn (2 år, 9 måneder og 3 uger)

Løn, første år	20.547	kr.	x	ca. 12 måneder	=	247.075	kr.
Løn, andet år	20.547	kr.	x	ca. 12 måneder	=	246.400	kr.
Løn, tredje år	20.547	kr.	x	ca. 9 måneder og 3 uger	=	174.843	kr.
Løn i alt					=	668.317	kr.

AUB-lønrefusion

Skoleperioder i hovedforløb (48 skoleuger)

Sats, første år	-4.745	kr.	x	ca. 17 uger	=	-81.683	kr.
Sats, andet år	-4.745	kr.	x	ca. 19 uger	=	-90.459	kr.
Sats, tredje år	-4.745	kr.	x	ca. 10 uger	=	-45.230	kr.
AUB-tilskud i alt					=	-217.372	kr.

Tilskud via voksenlærlingeordningen

45 kr. i timen (x 37 timer/uge = 1.665 kr./uge) i praktikperioder (98 skoleuger)

Sats, første år	-1.665	kr.	x	ca. 35 uger	=	-58.275	kr.
Sats, andet år	-1.665	kr.	x	ca. 33 uger	=	-54.945	kr.
Sats, tredje år	-1.665	kr.	x	ca. 27 uger	=	-45.669	kr.
Voksenlærlingetilskud i alt					=	-158.889	kr.

Total = **292.057** kr.

Kilde: Beregninger på baggrund af KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor), FOA og Virks satser for lønrefusion.

Note: Ovenstående eksempel viser kun lønudgifter for så vidt angår satserne i overenskomsten samt AUB-refusioner. Det dækker derfor ikke de fulde kommunale udgifter. Der er blandt andet ikke medtaget særlig feriegodtgørelse, ATP, administration mv. Elevens løn når ikke op på maksimal-satsen for AUB for voksnelever på 5.240 kr., hvorfor satsen svarer til elevens ugeløn på 4.745 kr. Eksemplet er beregnet ud fra konkrete datoer i en forløbsplan fra SOSU H.

Det bemærkes, at der ikke kan gives tilskud til arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftaler med elever indenfor social- og sundhedsuddannelsen, som har ret til voksenelevløn efter gældende faglige overenskomster og aftaler.

Uddannelsesløft i 2020-2021

Et særligt rekrutteringsredskab, der kan være relevant at benytte på social- og sundhedsområdet, er puljen til uddannelsesløft. Puljen til uddannelsesløft er en mulighed for dagpengemodtagere over 30 år, som enten er ufaglærte eller faglærte med en forældet uddannelse, der ønsker at tage en erhvervsuddannelse som voksen. Som reglerne er i dag, skal den ledige kunne færdiggøre størstedelen af uddannelsen indenfor dagpengeperioden.

Uddannelse under uddannelsesløftet giver som udgangspunkt den ledige ret til 80 procent af den hidtidige dagpengesats¹

- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, uden relevant erhvervs erfaring eller relevant uddannelse kan også i 2020 tage første trin i en erhvervsuddannelse indenfor puljen til uddannelsesløft.
- Det er også i 2020 muligt at bevillige 4/5 af en erhvervsuddannelse i dagpengeperioden, såfremt den ledige erklærer sig villig til at færdiggøre resten af uddannelsen på ordinære vilkår.
- Som dagpengemodtager under puljen til uddannelsesløft modtager den ledige en reduceret dagpengeydelse på højst 80 procent af den maksimale dagpengesats med mulighed for at låne op til den hidtidige dagpengesats.

Udover den nævnte midlertidige ordning, som giver mulighed for, at dele af en erhvervsuddannelse kan bevilges til dagpengemodtagere uden erfaring, er puljen til uddannelsesløft målrettet voksne med relevant erhvervs erfaring eller uddannelse. For at et uddannelsesløft kan bevilges, er det derfor et krav, at uddannelsen enten gennemføres uden grundforløb og praktikforløb (såkaldt euv1) eller uden grundforløbets anden del og med praktikforløb (såkaldt euv2), såfremt praktikforløbet kan gennemføres med skolepraktik.

Skolepraktik udbydes ikke som en del af uddannelserne indenfor social- og sundhedsområdet, hvorfor uddannelserne – for at kunne blive taget som et uddannelsesløft – skal kunne gennemføres som euv1-forløb (dvs. uden praktik). Her er det altovervejende uddannelsen til social- og sundhedshjælper, der er relevant. Det skyldes, at det kun er i særlige tilfælde, at voksne kan få godskrevet deres erfaring til social- og sundhedsassistentuddannelsen.

¹ Nogle uddannelser giver ret til 100 procent af dagpengesatsen, hvis de fremgår af den såkaldte positivliste.

Aftale om opkvalificering

Regeringen (Socialdemokratiet), Radikale Venstre, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har den 31. oktober 2019 indgået en aftale om opkvalificering, hvori der er afsat 102 mio. kr. til primært at opkvalificere ufaglærte.

Initiativerne i aftalen har for eksempel betydning for mulighederne for at opkvalificere ledige indenfor social- og sundhedsområdet.

Herunder er beskrevet tre initiativer, som har direkte relevans for social- og sundhedsuddannelserne.

Ledige kan tage grundforløb til erhvervsuddannelser

Ofte har den ledige ikke nok tid tilbage på dagpenge til at tage en fuld erhvervsuddannelse (grundforløb + hovedforløb) gennem puljen til uddannelsesløft (se ovenfor). I stedet kan den ledige starte en erhvervsuddannelse som voksenlærling hos en arbejdsgiver. Flere arbejdsgivere efterspørger, at den ledige som minimum har et grundforløb, inden den ledige starter som voksenlærling. Kommunerne kan dog ikke bevilge et særskilt grundforløb via puljen til uddannelsesløft.

Der er derfor oprettet en pulje på 27 mio. kr., hvorfra jobcentre kan bevilge et grundforløb – i form af grundforløbets anden del eller grundforløb plus (GF+) – til dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere, der er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, og som er minimum 30 år. Det er et krav, at den ledige har en uddannelsesaftale med en virksomhed, inden grundforløbet påbegyndes, eller at uddannelsen alternativt er på positivlisten for puljen til uddannelsesløft. For dagpengemodtagere skal grundforløbet kunne færdiggøres indenfor dagpengeperioden.

Indenfor social- og sundhedsområdet giver puljen mulighed for, at en ledig med erfaring kan få bevilget et grundforløb til social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent, såfremt der før grundforløbets start foreligger en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver.

Forløbene skal påbegyndes i 2019, 2020 eller 1. kvartal af 2021.

Nye muligheder for jobrotation

Der afsættes en pulje på 20 mio. kr., hvorfra jobcentre kan give tilskud til, at medarbejdere, der er 25 år eller derover, og som har mindst to års relevant erhvervs erfaring (euv1), kan tage en erhvervsuddannelse som et jobrotationsforløb. Da medarbejderen har minimum to års relevant erhvervs erfaring, gennemføres erhvervsuddannelsen uden praktik. En arbejdsgiver kan ikke modtage jobrotationsydelse, hvis virksomheden samtidig modtager tilskud til medarbejderens løn fra AUB. Det er imidlertid kun under den nye pulje, at der er åbnet for, at der kan tages en erhvervsuddannelse uden praktik; dette er ikke gældende i den ordinære jobrotationsordning.

Formålet med at udvide mulighederne i jobrotationsordningen er, at flere voksne i beskæftigelse kan blive opkvalificeret til faglært niveau, samtidig med at ledige ansættes som vikarer og får erhvervs erfaring og netværk på arbejdsmarkedet. For eksempel vil en ufaglært over 25 år og med relevant erhvervs erfaring i hjemmeplejen kunne opkvalificere sig til social- og sundhedshjælper, mens en ledig vikarierer for vedkommende i uddannelsesperioden.

Forløbene skal påbegyndes i 2019 eller 2020.

Initiativer i aftale om opkvalificering

1. Grundforløb til erhvervsuddannelser (forforløb til blandt andet voksenlærlingeordningen)
2. Nye muligheder for jobrotation.
3. Regional uddannelsespulje til jobparate kontanthjælpsmodtagere
4. Videreførelse af traineeordningen i 2020
5. Udbredelse af regionale erfaringer med at opkvalificere ufaglærte
6. Pulje til opkvalificering inden for mangelområder for alle målgrupper i ny lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Elever på integrationsgrunduddannelsen (IGU)

IGU er målrettet flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der ønsker at få mere viden om og erfaring med det danske arbejdsmarked. Integrationsgrunduddannelsen varer to år og omfatter ansættelse i en lønnet praktikstilling på en arbejdsplads og skoleundervisning med uddannelsesgodtgørelse.

I praktikdelen modtager IGU-eleven løn efter samme overenskomst som EGU-elever. I skoleperioderne er der en uddannelsesgodtgørelse, som betales af staten, og som svarer til integrationsydelse. Undervisningen finansieres af staten. Per 1. januar 2020 er lønnen for IGU-elever ansat på social- og sundhedsområdet i kommunerne

IGU-elever i praktik

Løn/måned

8.849,55 kr.

Kilde: KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor). Se i øvrigt Bekendtgørelse om integrationsgrunduddannelse efter lov om integrationsgrunduddannelse (igu) (BEK nr. 707 af 04/07/2019).

Eksempel 6. Kommunale overenskomstmæssige lønudgifter til en IGU-elev i praktik

Regneeksempel #6. IGU-elever

- Flygtning
- Eleven taler begrænset dansk
- Eleven modtager undervisning i dansk sprog og arbejdsmarkedsidentitet som en del af skoleundervisningen (37 timer x 20 uger)
- Eleven er sideløbende i praktik på et kommunalt plejecenter (84 uger).

Skoleundervisning (20 uger)

Uddannelsesgodtgørelse Udgifter afholdes af staten

Praktik (84 uger)									
Løn		8.850	kr.	x	ca. 19 måneder	=	168.141	kr.	
Total							168.141	kr.	

Kilde: Beregninger på baggrund af KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor).

Note: Ovenstående eksempel dækker ikke de fulde kommunale udgifter.

Der er blandt andet ikke medtaget særlig feriegodtgørelse, ATP, administration mv.